

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โดยทั่วไปแล้วเมื่อประชาชนมีเงินออมจำนวนหนึ่ง เขานำเงินออมนี้ไปลงทุนทางการเงิน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ซึ่งการลงทุนทางการเงินของประชาชนในประเทศไทยมี 4 ประเภทใหญ่ดังนี้ 1) การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั้งประเภทออมทรัพย์และเงินฝากประจำ โดยผู้ฝากจะได้รับผลตอบแทนในรูปของอัตราดอกเบี้ยและการลงทุนประเภทนี้มีความเสี่ยงต่ำมาก เพราะรัฐบาลค้ำประกันเงินฝากของผู้ฝากเงินทั้งจำนวน 2) การซื้อตราสารหนี้ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยผู้ลงทุนจะอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ ขณะที่ผู้ออกตราสารอยู่ในฐานะลูกหนี้ ตราสารหนี้จะมีอายุของการไถ่ถอนที่แน่นอน ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย และจะได้รับเงินคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ 3) การลงทุนในตราสารทุนหรือการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของของกิจการที่ลงทุนตามสัดส่วนที่ลงทุน ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลเมื่อกิจการนั้นได้รับกำไร และส่วนต่างของราคาเมื่อทำการซื้อขาย 4) การลงทุนอื่นๆ เช่น การฝากเงินกับสถาบันการเงินอื่นๆ ในประเทศ เช่น บริษัทเงินทุน ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์ และการลงทุนในกองทุนรวม เป็นต้น

จากข้อมูลการลงทุนทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ในช่วง 3 ปีตั้งแต่ปี 2546-2548 (ตารางที่ 1.1) พบว่าการลงทุนทางการเงินของประชาชนจะนิยมทำการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนคุ้นเคยกับการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์มาเป็นเวลานาน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังมีสาขากระจายทั่วประเทศจึงสามารถระดมเงินฝากจากประชาชนได้ง่าย รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารทุนหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในตราสารหนี้และอื่นๆ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละปีจะพบว่า ในปี 2546 เงินลงทุนทางการเงินมีจำนวนทั้งสิ้น 13.56 ล้านล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.4 ของเงินลงทุนทางการเงินทั้งหมด (โดยจำแนกเป็นเงินฝากประจำร้อยละ 21.7 เงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 16.7) รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารทุนคิดเป็นร้อยละ 35.3 การลงทุนในตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 14.08 และการลงทุนทางการเงินในด้านอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ

12.2 สำหรับปี 2547 และ 2548 จำนวนเงินลงทุนทางการเงินของประชาชนเพิ่มขึ้นเป็น 13.99 และ 15.58 ล้านล้านบาท ตามลำดับ ในจำนวนนี้เป็นการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุด เช่นเดียวกับปี 2546 รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารทุน การลงทุนในตราสารหนี้ และการลงทุนทางการเงินในด้านอื่นๆ ตามลำดับ แต่มีข้อสังเกตคือสัดส่วนการลงทุนในตราสารทุนลดลง แต่การลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลตอบแทนในตลาดหลักทรัพย์ลดลง ทำให้ประชาชนหันไปลงทุนในตราสารหนี้ของภาครัฐที่มีความเสี่ยงน้อยกว่ามากขึ้น

ตารางที่ 1.1 การลงทุนทางการเงินของผู้มีเงินออมในประเทศไทยปี 2546-2548

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทการลงทุนทางการเงิน	ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินฝากออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์	2,263,712	16.7	2,589,187	18.5	2,682,425	17.2
เงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์	2,949,463	21.7	2,816,506	20.2	3,183,803	20.4
ตราสารหนี้ของทั้งภาครัฐและเอกชน	1,907,313	14.1	2,179,428	15.6	2,719,155	17.5
ตราสารทุน	4,789,857	35.3	4,521,894	32.3	5,105,113	32.8
อื่นๆ	1,650,397	12.2	1,881,437	13.4	1,890,596	12.1
รวม	13,560,742	100	13,988,452	100	15,581,092	100

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย(2548)

เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและการเงินเป็นอันดับสองของประเทศ โดยผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัดในปี 2548 มีจำนวน 107 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.6 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ของภาคเหนือ (สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548) ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่สามารถระดมเงินฝากจากประชาชน ณ สิ้นปี 2548 มีจำนวน 94.8 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 30.3 ของปริมาณเงินฝากทั้งหมดของ 17 จังหวัดในภาคเหนือ และจะเห็นได้ว่าเชียงใหม่มีจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์มากที่สุดในภาคเหนือคือ มีจำนวนทั้งสิ้น 153 สาขาหรือคิดเป็นร้อยละ 28.4 ของจำนวนสาขาทั้งหมดในภาคเหนือ (ตารางที่ 1.2) นอกจากนี้ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีการลงทุนทางการเงินประเภทการซื้อตราสารทุนและตราสารหนี้ โดยผ่านสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ อาทิ เช่น บริษัทหลักทรัพย์ในเชียงใหม่ที่ให้บริการเป็นตัวแทนในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีจำนวน 22 สำนักงาน เป็นต้น แต่ฐานข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการลงทุนทางการเงินของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งในรูปของการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ การซื้อตราสารทุน และ

การซื้อตราสารหนี้ยังไม่มีการศึกษาไว้เลย ดังนั้นในการศึกษานี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการลงทุนทางการเงินของประชาชน ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทางการเงินทั้งสามประเภทของนักลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1.2 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ จำแนกรายจังหวัด (ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2548)

หน่วย : ล้านบาท

จำนวน	จำนวนสาขา	เงินฝาก			
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม
ภาคเหนือตอนบน	328	8,913	96,625	82,128	187,666
เชียงใหม่	153	4,339	46,214	44,255	94,808
เชียงราย	52	1,181	15,062	11,967	28,210
แม่ฮ่องสอน	11	232	1,767	625	2,624
ลำพูน	20	635	5,657	3,293	9,585
พะเยา	18	409	4,515	2,928	7,852
น่าน	10	282	2,596	1,700	4,578
แพร่	13	408	4,134	3,486	8,028
ลำปาง	34	826	10,453	9,212	20,491
ตาก	17	601	6,227	4,662	11,490
ภาคเหนือตอนล่าง	211	5,324	58,530	60,989	124,843
กำแพงเพชร	20	596	5,901	4,265	10,762
พิจิตร	27	499	6,090	8,030	14,619
พิษณุโลก	35	940	12,000	11,002	23,942
สุโขทัย	19	542	5,782	6,203	12,527
อุตรดิตถ์	15	469	4,322	4,271	9,062
นครสวรรค์	53	1,293	14,199	18,180	33,672
เพชรบูรณ์	29	802	7,578	6,449	14,829
อุทัยธานี	13	183	2,658	2,589	5,430
รวมภาคเหนือ	539	14,237	155,155	143,117	312,509

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย(2548)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของนักลงทุนในตลาดการเงิน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทั้งทางด้านการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ การซื้อตราสารหนี้ และการซื้อตราสารทุนของนักลงทุนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางสำหรับภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดในการออกตราสารทางการเงินจำหน่ายให้กับประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้จะทำการศึกษาพฤติกรรมในการลงทุนทางการเงินในรูปแบบของการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ การซื้อตราสารหนี้ และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2549

1.5 นิยามศัพท์

เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposits) อาจใช้ชื่อต่างๆ กันเช่น เงินฝากสินทรัพย์สด เงินฝากเพื่อเกษียณอายุ เป็นต้น ผู้ฝากจะได้รับสมุดฝากสำหรับบันทึกรายการฝาก ถอน จำนวนเงินฝากคงเหลือ เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากจะได้รับดอกเบี้ยอัตราหนึ่ง

เงินฝากประจำ (Time Deposits) เป็นเงินฝากที่กำหนดระยะเวลาฝากแน่นอน และ ผู้ฝากไม่สามารถถอนคืนก่อนกำหนดระยะเวลาที่ตกลงไว้ เช่น ฝากประจำระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน เป็นต้น เงินฝากประจำได้ดอกเบี้ยสูงกว่าเงินฝากออมทรัพย์ และ ผู้ฝากต้องเสียภาษีร้อยละ 15 ต่อปี ถ้าต้องการถอนคืนก่อนกำหนดเวลา ดอกเบี้ยจะลดลงตามระยะเวลา หรือ ตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนดไว้

ตราสารหนี้ (Debt Instrument) เป็นตราสารทางการเงินที่แสดงความเป็นหนี้ระหว่างกัน ผู้ออกตราสารเป็นผู้กู้หรือลูกหนี้ ในขณะที่ผู้ให้กู้เป็นผู้ซื้อหรือเจ้าหนี้ โดยทั้งสองฝ่ายมีข้อผูกพันทางกฎหมายที่จะได้รับชำระเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด เช่น ดอกเบี้ย เงินต้น ตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ตราสารหนี้มีคุณสมบัติที่สามารถแบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่เท่า ๆ กัน โดยได้ผลประโยชน์หรืออัตรา

ผลตอบแทนเท่ากันทุกหน่วย และมีคุณสมบัติที่สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้จนกว่าจะหมดอายุของตราสารนั้น

ตราสารทุน (Equity Instrument) เป็นตราสารทางการเงินประเภทหุ้นทุน ออกโดยบริษัทมหาชนจำกัดที่ต้องการระดมเงินทุนจากประชาชน ผู้ลงทุนในหุ้นสามัญ เรียกว่า ผู้ถือหุ้น (Stock Holder) จะมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงร่วมตัดสินใจในปัญหาสำคัญในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น การเพิ่มทุน การควบรวมกิจการ การจ่ายเงินปันผล โดยมีสิทธิออกเสียงตามสัดส่วนของหุ้นที่ถืออยู่

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant facing left, with a decorative tusk. Above the elephant is a sunburst or flame-like symbol. The text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964" is written in a circular path around the central image. There are also decorative floral motifs on the left and right sides of the inner circle.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved